

prima instanță: C.Vîrlan
instanța de apel: N.Budăi, A.Nogai, I.Muruianu

dosarul nr. 2ra-2656/13

Î N C H E I E R E

02 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Svetlana Novac
Tatiana Vieru, Valentina Clevadi

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Starîș Anatolie și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Starîș Anatolie împotriva Ministerului Finanțelor, Consiliului municipal Chișinău, Ministerului Justiției și executorului judecătoresc Ungureanu Oleg cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești și repararea prejudiciului cauzat,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2013 prin care s-au respins apelurile declarate de Starîș Anatolie și Ministerul Finanțelor și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 20 februarie 2013,

c o n s t a t ă

La 03 iulie 2012 Starîș Anatolie s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor, Consiliului municipal Chișinău, Ministerului Justiției și executorului judecătoresc Ungureanu Oleg cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești și repararea prejudiciului cauzat.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 26.05.2011 Curtea de Apel Chișinău a emis hotărîrea prin care a obligat Consiliul municipal Chișinău să-i acorde lui și membrilor familiei spațiu locativ în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Hotărîrea dată a rămas definitivă prin neatacare.

Menționează că, la 17 februarie 2012 executorul judecătoresc Oleg Ungureanu a emis încheierea nr. 026- 620/12 privind intentarea procedurii de executare și a obligat Consiliul municipal Chișinău să execute hotărîrea menționată odată cu primirea prezentei încheieri.

Prin răspunsul din 20.03.2012 Primăria mun. Chișinău a adus la cunoștință executorului judecătoresc Oleg Ungureanu că, la momentul actual executarea hotărârii judecătorești nu poate fi posibilă, din cauza lipsei spațiului locativ liber în mun. Chișinău, cât și din lipsa mijloacelor financiare necesare pentru construcția spațiului locativ.

Indică reclamantul că la 14 noiembrie 2011 s-a adresat cu o cerere la Primăria mun. Chișinău cu solicitarea de a contribui la executarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 26.05.2011, însă a primit un răspuns negativ, fapt ce denotă că primăria nu dorește rezolvarea problemei apărute.

Susține că din vina autorităților competente hotărârea nominalizată nu se execută mai bine de douăzeci și două luni, termen pe care îl consideră excesiv de îndelungat.

Mai menționează că în urma neexecutării hotărârii i s-a cauzat un prejudiciu material și moral. Astfel, estimează paguba materială la suma de 26 000 lei suportată în urma închirierii în perioada 25.12.2012 - 01.01.2014 a unui apartament în mun. Chișinău, iar prejudiciul moral îl consideră rezonabil în mărime de 3000 Euro, având în vedere totalitatea suferințelor de ordin psihic, frustrării și stres la care a fost supus împreună cu familia sa.

În continuare, pretinde că neexecutarea ulterioară a hotărârii judecătorești în favoarea sa va duce la încălcarea dreptului garantat de art. 6§1 al Convenției, în consecință încălcându-se și dreptul său de proprietate garantat de Articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

Cere reclamantul, constatarea violării drepturilor prevăzute de art. 6 și 13 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale și Articolului 1 al Protocolului 1 adițional la Convenție; încasarea prejudiciului moral pentru neexecutarea hotărârii judecătorești în mărime de 3000 Euro și prejudiciului material în sumă de 26 000 lei, cu obligarea executării hotărârii în termen de o lună.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 20 februarie 2013 acțiunea a fost admisă parțial, fiind constatată încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2011 și s-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Starîș Anatolie suma de 2000 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 4000 lei cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciu material, cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, precum și cheltuielile de judecată în mărime de 178 lei.

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel de către ambele părți.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2013 s-au respins apelurile declarate de Starîș Anatolie și Ministerul Finanțelor și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 20 februarie 2013.

La 31 mai 2013 Starîș Anatolie a declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea dispozițiilor judecătorești în partea respingerii pretențiilor și emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului s-a invocat că hotărîrile judecătorești sunt ilegale și neîntemeiate, deoarece au fost emise cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Susține recurentul că neexecutarea ulterioară a hotărîrii judecătorești în favoarea sa va duce la încălcarea dreptului garantat de art. 6§1 al Convenției. În acest sens pretinde că datorită eventualei neexecutări a hotărîrii judecătorești, nu poate beneficia de bunurile sale, astfel încălcîndu-se dreptul său la protecția proprietății garantat de Articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

La 06 august 2013 cerere de recurs a declarat și Ministerul Finanțelor, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri prin care cererea de chemare în judecată depusă de Starîș Anatolie să fie respinsă integral.

În susținerea recursului s-a invocat că hotărîrile date de instanțele de judecată au fost adoptate cu interpretarea eronată a normele de drept material. Astfel indică că existența încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a unei hotărîri judecătorești poate fi constatată și devine reparabilă doar la expirarea termenului de un an de la data intentării procedurii de executare silită, motiv din care consideră acțiunea reclamantului neîntemeiată, iar soluția instanțelor de judecată necorespunzătoare rigorilor legale.

Prin urmare invocînd prevederile art. 36¹ din Legea privind sistemul bugetar și procesul bugetar, consideră că repararea prejudiciului moral cauzat prin neexecutare intervine doar la un an de la expirarea termenului de 6 luni de la care a fost prezentat titlul executoriu în original autorității competente.

Afirmă că o încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale în privința reclamantului poate exista doar în condițiile în care este depășit termenul de un an, considerat de Curtea Europeană drept unul rezonabil pentru executarea hotărîrii și nu dă naștere la nici un fel de garanții în vederea reparării prejudiciului moral și material cauzat înainte de expirarea acestuia.

Verificînd legalitatea hotărîrilor contestate prin prisma temeiurilor invocate în cererile de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursurile declarate de către Starîș Anatolie și Ministerul Finanțelor urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială

sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Consecvent art. 432 prevede exhaustiv temeiurile de declarare a cererii de recurs. Respectiv, invocarea altor încălcări ale normelor procedurale, a altor norme de drept material, aprecierea incorectă a circumstanțelor de fapt în susținerea recursului, pornind de la specificul acestei faze a procesului, nu poate avea loc.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Starîș Anatolie și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova sunt declarative și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că atât prima instanță, cât și instanța de apel au examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material ce guvernează raportul juridic litigios, și apreciind probele administrate în conformitate cu prevederile art. 130 CPC, au pronunțat o hotărâre legală și întemeiată.

Argumentele recursurilor declarate nu pot constitui temei de admitere a acestora, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia ei în fapt.

Instanța de recurs menționează și faptul că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, deasemenea recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Astfel, reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că atât prima instanță, cât și instanța de apel au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și apreciat corect probele prezentate, au aplicat corect normele de drept material și procesual, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Starîș Anatolie și Ministerul Finanțelor ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursurile declarate de Starîș Anatolie și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Novac

Judecătorii

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi